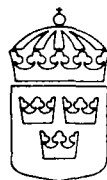

Trafikutskottets yttrande

1986/87:3 y

över proposition 1986/87:99 om ledning av den statliga förvaltningen jämte motioner

TU
1986/87:3 y

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 24 mars 1987 *dels* berett trafikutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1986/87:99 om ledning av den statliga förvaltningen jämte motioner, *dels* hemställt om yttrande beträffande bilaga 1 avsnitt 9. Trafikutskottet begränsar sitt yttrande till sistnämnda del av propositionen.

Till trafikutskottet har under den allmänna motionstiden hänvisats ett antal motioner som har beröring med föreliggande ärende (se nedan). Trafikutskottet överlämnar – under förutsättning av konstitutionsutskottets medgivande – dessa motioner till konstitutionsutskottet.

Motionerna

De motioner som behandlas i yttrandet är

dels följande motioner som hänvisats till trafikutskottet under den allmänna motionstiden

1986/87:T214 av Rolf Clarkson m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående överförande av affärsverken till aktiebolagsform,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om sammanförande av den myndighetsutövande verksamheten vid kommunikationsdepartementet underställda verk till en gemensam myndighet,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts under rubriken Utförsäljning av dotterbolag om skyndsam försäljning av dessa,

4. att riksdagen uttalar sig för att affärsverkens monopol skall minimeras.

1986/87:T232 av Rolf Clarkson m.fl. (m) vari yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 5), att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts under avsnittet Affärsverken.

1986/87:T233 av Olle Grahn m.fl. (fp) vari yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkandena 12 och 13),

12. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en uppdelning av televerket i en nätdel och en eller flera driftdelar och att de senare läggs ut via ett anbudsförfarande,

13. att riksdagen hos regeringen begär att en utredning tillsätts med uppgift att presentera förslag till en överföring av den konkurrensutsatta delen av televerkets verksamhetsområde till ett eller flera fristående bolag.

1986/87:T812 av Rolf Clarkson m.fl. (m) vari yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkandena 1–2, 4 och 5),

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts under avsnittet Televerkets företagsform,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts under avsnittet Myndighetsutövande verksamhet,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts under avsnittet Televerkets dotterföretag m.m.,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts under avsnittet TELI.

1986/87:T814 av Olle Grahn m.fl. (fp) vari yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkandena 1 och 4),

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om den konkurrensutsatta verksamheten vid televerket,

4. att riksdagen begär att regeringen tillsätter en parlamentarisk utredning med uppgift att utifrån de riktlinjer som anges i motionen lägga fram förslag om dels televerkets ansvar och organisation, dels statens engagemang i övrigt på teleområdet.

dels följande motioner som väckts med anledning av proposition 1986/87:99

1986/87:K112 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 10), att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om bolagisering.

1986/87:K115 av Anders Björck m.fl. (m) vari yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 9), att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående framtida förändringar av affärsverken.

Trafikutskottet

Affärsverksformen

För affärsverken har riksdag och regering sedan länge lagt fast ekonomiska mål. Vid sidan av dessa finns det, enligt propositionen, andra samhällliga mål som affärsverkens verksamhet syftar till att uppnå. Det gäller t.ex. de regionalpolitiska hänsynstaganden som görs i postverkets, televerkets och SJ:s verksamheter. De verksamheter som bedrivs inom affärsverken är vidare av stort allmänt intresse och berör direkt eller indirekt mycket stora delar av samhället. Flera av affärsverken har dessutom betydelsefulla uppgifter inom totalförsvaret. I propositionen framhålls att det är dessa samhällliga krav som utgör det främsta skälet för affärsverksformen.

I flera av motionerna framhålls att affärsverken bör byta företagsform och ombildas till aktiebolag. Detta förslag motiveras framför allt med att affärsverksformen i flera avseenden är föråldrad och att affärsverkens konkurrenter i dag driver sin verksamhet i aktiebolagsform.

Trafikutskottet vill erinra om att affärsverkens ställning förändrats kraftigt under senare år. För flera av verken gäller att statsmakternas styrning sker på grundval av rullande flerårsplaner och övergripande mål rörande service, verksamhetsstrategi och lönsamhet. I propositionen föreslås att denna typ av styrning skall tillämpas för samtliga affärsverk.

Dessa förändringar har lett till att affärsverken blivit självständigare och mer marknadsinriktade. Trafikutskottet som tycker att detta är en riktig utveckling är emellertid av de skäl som framförs i propositionen inte berett att förorda att affärsverken ombildas till bolag. Verken har viktiga samhällsuppgifter som bäst löses i verksform.

Av det anförda följer att trafikutskottet för sin del avstyrker motionsyrkandena om att affärsverken – samtliga eller något av dem – skall ombildas till bolag. Det gäller motionerna T214 (m), yrkande 1, T232 (m), yrkande 5 i denna del, T812 (m), yrkande 1 och K115 (m) yrkande 9 i denna del.

Affärsverken och deras dotterbolag

Enligt propositionen bör ett affärsverk och dess dotterbolag behandlas som en sammanhållen grupp av företagsenheter. De mål och riktlinjer som riksdag och regering fastställer skall i stort gälla hela gruppen. Att behandla affärsverk och deras företag som koncerner ger förutsättningar att åstadkomma de styr- och kontrollformer som behövs för olika verksamheter liksom möjligheter till samordning. I propositionen framhålls att riksdagens och regeringens styrning av koncernen bör utövas genom affärsverket som moderföretag samt att affärsverken bör ledas av styrelser som också är koncernstyrelser. Dessa koncernstyrelser bör också inför regeringen svara för att verksamheten inom de bolag där affärsverket direkt eller genom dotterbolag har ett bestämmande inflytande följer de riktlinjer som riksdagen och regeringen fastställer för bl.a. verksamheten i affärsverkskoncernen.

Med hänsyn till den centrala roll, såväl i kontakter utanför som inom koncernen, som styrelseordföranden förutsätts få bör enligt propositionen annan än verkschefen utses till ordförande i styrelsen. Chefen för ett affärsverk bör också vara koncernchef och inför styrelsen svara för den löpande förvaltningen enligt anvisningar som styrelsen meddelar.

I motionerna T214 (m), yrkande 3, T232 (m), yrkande 5 i denna del och T812 (m), yrkande 4 begärs att vissa av affärsverkens dotterbolag säljs ut.

Trafikutskottet delar den uppfattning som framförs i propositionen att affärsverken och dess dotterbolag skall betraktas som en koncern under ledning av affärsverkets styrelse. Denna modell har redan genomförts för SJ. Utifrån de riktlinjer som statsmakterna fastlagt blir det koncernstyrelsens sak att avgöra vilka dotterbolag som bör finnas i koncernen. Riksdag och regering bör sålunda som regel inte uttala sig härom.

Av det anförda följer att trafikutskottet anser att motionsyrkandena om en utförsäljning av affärsverkens dotterbolag inte bör tillstyrkas av konstitutionsutskottet.

Trafikutskottet har ingen erinran mot vad som i propositionen anförts om att annan än verkschefen bör utses till styrelseordförande och att verkschefen också bör vara koncernchef.

I propositionen framhålls att koncernstyrelsen i större utsträckning bör kunna besluta i frågor om förvärv, bildande, avyttring, ombildning eller nedläggning av aktiebolag. Det anförs också i propositionen att bolagsbildning kan innebära att verksamhet som ankommer på ett affärsverk kan komma att överföras till ett bolag. Sådana beslut bör dock meddelas av regeringen.

I ett flertal motioner framförs krav på att en åtskillnad måste göras mellan affärsverkens myndighetsutövning och verkens konkurrensutsatta verksamhet.

I motionerna T214 (m), yrkande 2, T232 (m), yrkande 5 i denna del och T812 (m), yrkande 2, begärs att de skilda affärsverkens myndighetsutövning sammanförs till en myndighet med olika avdelningar för resp. affärsverk. Liknande synpunkter framförs i motion K115 (m) yrkande 9 i denna del.

I motion T814 (fp), yrkande 1, framhålls att televerkets konkurrensutsatta uppgifter bör bedrivas i bolagsform. Flera av dessa bolag kan enligt motionärerna med fördel vara privata. Vissa kvarvarande myndighetsuppgifter bör dock ligga kvar i televerket. Det yrkas vidare i denna motion, yrkande 4, att regeringen tillsätter en parlamentarisk utredning med uppgift att lägga fram förslag om televerkets ansvar och organisation samt statens engagemang i övrigt på telcområdet.

Även i motion T233 (fp), yrkande 13, begärs att regeringen tillsätter en utredning. Den skall presentera förslag till en överföring av den konkurrensutsatta delen av televerkets verksamhetsområde till ett eller flera fristående bolag.

Bakgrunden till motionärernas yrkanden är framför allt att de anser att en sammanblandning av den konkurrensutsatta verksamheten och myndighetsutövningen skapar problem. Affärsverken kan t.ex. stödja den konkurrensutsatta verksamheten med de extra vinster som kan tas ut från den skyddade verksamheten. Motionärerna anser också att det är väsentligt att den konkurrensutsatta verksamheten bedrivs under samma villkor som gäller för konkurrenterna, dvs. i bolagsform.

Trafikutskottet anser för sin del att myndighetsutövande verksamhet och kommersiell verksamhet i princip bör vara åtskilda från varandra. Det är i och för sig fullt möjligt att inom ramen för affärsverksmodellen göra en klar avgränsning mellan dessa verksamheter. Som exempel kan nämnas luftfartsinspektionen som är en egen myndighet inom luftfartsverket.

Trafikutskottet vill också framhålla att myndighetsuppgifter förekommer endast i ringa utsträckning inom affärsverken. Mest uppmärksammas är televerkets provning av apparatur som skall anslutas till det allmänna telenätet och frekvenstilldelningen på radiosidan.

För närvarande pågår ett flertal utredningar och översynsarbeten som har beröring med de i motionerna framställda yrkandena. Sålunda bedrivs inom kommunikationsdepartementet ett trafikpolitiskt översynsarbete. En trafikpolitisk proposition kommer att föreläggas riksdagen år 1988. Vidare pågår inom kommunikationsdepartementet särskilda överväganden om utform-

ningen av den framtida telepolitiken och vilken roll televerket därvid skall spela.

Regeringen tillsatte i september 1985 en utredning om vissa myndighetsuppgifter inom televerket m. m. med uppgift att se över organisationen av och reglerna för verksamheten med formulering av tekniska villkor samt provning och godkännande av utrustning som är avsedd att anslutas till det allmänna telenätet. Vidare skall utredaren se över televerkets myndighetsutövande roll i fråga om radiokommunikation och lägga fram de förslag om organisatoriska och andra ändringar som kan vara befogade. Utredningen skall vara klar vid halvårsskiftet 1987.

Som trafikutskottet redan framhållit är det viktigt att affärsverkens konkurrensutsatta och myndighetsutövande verksamheter hålls åtskilda. Det är därför bra att regeringen låter granska televerket i detta syfte. Trafikutskottet förutsätter vidare att kommunikationsdepartementet i det trafikpolitiska översynsarbetet överväger om åtgärder behöver vidtas i fråga om andra affärsverk för att säkerställa att en sammanblandning av myndighetsutövning och kommersiella uppgifter inte sker.

Trafikutskottet vill för sin del inte utesluta att vissa av affärsverkens myndighetsutövande uppgifter bör avskiljas från verken. I avvaktan på resultatet av utredningsarbetet är trafikutskottet dock inte berett göra något uttalande härom. Trafikutskottet är inte heller berett att förorda att en utredning nu tillsätts med uppgift att lägga fram förslag om statens engagemang på teleområdet eller förslag om en överföring av televerkets konkurrensutsatta verksamhet till ett eller flera fristående bolag.

Av det anförda följer att trafikutskottet för sin del anser att samtliga motionsyrkanden som behandlats under detta avsnitt bör avstyrkas.

Trafikutskottet tillstyrker förslaget i propositionen att koncernstyrelsen normalt bör kunna besluta i frågor om förvärv, bildande, avyttring, ombildning eller nedläggning av aktiebolag. Såsom framhölls i propositionen bör det dock ankomma på regeringen att besluta i frågor om bolagisering av verksamhet som i dag bedrivs i affärsverksform.

Bolagisering av affärsverkens verksamhet

I motion K112 (vpk) framhålls att de statliga affärdrivande affärsverken är en väsentlig del av landets public-service-funktioner och att detta måste återspeglas såväl i deras mål som i deras organisation och funktion. Att sätta upp klokt och väl definierade kriterier för produktivitet är vämotiverat, men att låta verken följa de grova och konventionella normer som råder i kommersiell verksamhet leder fel anser motionärerna. De motsätter sig därför en ytterligare omformning av affärsverkens aktiviteter till bolag.

Trafikutskottet är inte berett att göra ett generellt uttalande om att inga delar av affärsverkens verksamhet får ombildas till bolag. Det går enligt trafikutskottets mening inte att utesluta att viss verksamhet som i dag bedrivs i affärsverksform skulle kunna bedrivas på ett rationellare sätt i bolagsform. Dessa frågor får emellertid i första hand avgöras av affärsverkets styrelse och regeringen. Av det anförda följer att trafikutskottet för sin del avstyrker motionsyrkandet i fråga.

I motion T214 (m), yrkande 4, och T232, yrkande 5 i denna del; begärs att riksdagen uttalar sig för att affärsverkens monopol skall minimeras. Enligt motionärerna är det särskilt angeläget att televerkets faktiska monopol reduceras. I motion T214 (m) framhålls också att ett särskilt organ bör bildas för att öka konsumenternas inflytande och rätt att klaga. Till detta organ skall konsumenterna ha möjlighet att komma med klagomål på den verksamhet där företagen/affärsverken i praktiken har monopol.

I motion T233 (fp), yrkande 12, framhålls att – liksom för SJ – det är de stora fasta investeringskostnaderna som gjort telekommunikationsområdet till ett naturligt monopol. Enligt motionärerna bör staten kunna stå för finansieringen av telenätet medan såväl nykonstruktion som underhåll kan läggas ut på entreprenad.

När det gäller en diskussion om monopolen på affärsverkens område bör enligt trafikutskottets mening en distinktion göras mellan de legala eller på författning grundade monopolen och de "faktiska" monopol som är en följd av de omfattande investeringar som gjorts inom olika verksamhetsområden.

De legala monopolen är begränsade. Postverket äger ensamrätt till viss brevbefordran och televerket har ensamrätt att tillhandahålla vissa kundutrustningar som ansluts till det allmänna telenätet. Detta senare monopol omfattar numera endast höghastighetsmodem och abonnentväxlar. Som trafikutskottet redovisat pågår inom kommunikationsdepartementet en översyn av telepolitiken. I det sammanhanget övervägs bl.a. frågan om televerkets kvarvarande monopol skall avskaffas.

Trafikutskottet vill framhålla att även affärsverkens "faktiska" monopol har minskat under senare tid till följd av utvecklingen på kommunikationsområdet. Utvecklingen av bankväsendet, väg- och lufttransporterna samt data- och teletekniken har inneburit att konkurrensen skärpts betydligt.

I sitt betänkande TU 1986/87:15 har utskottet anfört att det är väsentligt att uppnå så likartade konkurrensförutsättningar som möjligt mellan olika trafikgrenar. För järnvägen förutsätter detta sannolikt, framhöll utskottet, att en s.k vägrafikmodell genomförs. En sådan modell skulle innebära en uppdelning av SJ i ett banverk och ett eller flera trafikföretag. Investeringarna i infrastrukturen och underhållet av den skulle bedömas och prioriteras utifrån i princip samma värderingar som väginvesteringar, vilket bl.a. ställer krav på en utvecklad samhällsekonomisk kalkylmetodik. En sådan modell skulle också innebära att staten tar ut särskilda avgifter för utnyttjandet av infrastrukturen.

Införandet av en vägrafikmodell på järnvägsområdet, vilken fråga för närvarande övervägs inom kommunikationsdepartementet, är enligt trafikutskottets mening ett exempel på en utveckling som innebär att ökad konkurrens kan skapas på ett område som präglas av ett "faktiskt" monopol som har uppstått på grund av stora infrastrukturkostnader.

Sammanfattningsvis menar trafikutskottet att en utveckling mot ökad konkurrens på affärsverkens område pågår. I avvaktan på resultatet av det trafikpolitiska översynsarbete som bedrivs inom kommunikationsdepartementet och som kommer att redovisas för riksdagen i en proposition under år

1988 påkallar de nu behandlade motionsyrkandena om affärsverkens monopolen ingen åtgärd från riksdagens sida. De avstyrks därför av trafikutskottet.

TU 1986/87:3 y

Kravet i motion T214 (m) att ett särskilt organ bör bildas för att öka konsumenternas inflytande synes tillgodosett i och med propositionens förslag att särskilda kundråd bör finnas vid i första hand postverket, televerket och SJ. Utskottet delar denna uppfattning och anser i likhet med propositionen att det bör ankomma på resp. verk att utforma hur kundråden bör organiseras m.m.

TELI

I motion T812 (m), yrkande 5, framhålls att riksdagens beslut att TELI skall övergå till aktiebolagsform resulterat i ett flertal fackliga konflikter som varit av den omfattningen att de under långa perioder lamslagt TELI. Enligt motionärerna är det för företagets fortlevnad nödvändigt att de fackliga organisationerna omgående löser upp konflikterna och att TELI:s personal organiseras på ett med svensk arbetsmarknadstradition gängse sätt.

I samband med riksdagens beslut om att omvandla televerkets industridivision till bolag uppkom motsättningar såväl mellan arbetsgiversidan och arbetstagersidan som mellan de olika arbetstagarorganisationerna. Dessa motsättningar har numera bilagts, och avtal har skrivits under. Enligt trafikutskottets mening påkallar motionsyrkandet i fråga ingen åtgärd från riksdagens sida, varför det avstyrks.

Stockholm den 23 april 1987

På trafikutskottets vägnar

Kurt Hugosson

Närvarande: Kurt Hugosson (s), Birger Rosqvist (s), Olle Östrand (s), Olle Grahn (fp), Gösta Andersson (c), Sven-Gösta Signell (s), Rune Johansson (s), Margit Sandéhn (s), Hugo Bergdahl (fp), Görel Bohlin (m), Anna Wohlin-Andersson (c), Viola Claesson (vpk), Jarl Lander (s), Anders Andersson (m) och Jan Sandberg (m).

Avvikande meningar

1. Affärsverksformen

Olle Grahn (fp), Hugo Bergdahl (fp), Görel Bohlin (m), Anders Andersson (m) och Jan Sandberg (m) anser att den del av yttrandet – under rubriken Affärsverksformen – som börjar med "Trafikutskottet vill" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Trafikutskottet delar den uppfattning som framförs i motionerna att många av affärsverkens problem beror på dess företagsform. En överföring av verksamheten till bolagsform bör därför övervägas. Denna företagsform ställer helt nya och andra krav på affärsverkens ledning och styrelse. Om

ledning eller styrelse missköter sig kommer ägarna att kunna byta dessa mot andra mer kompetenta personer. Styrelsen får det direkta ansvaret för investeringarna och finansieringen av dem, vilket ger ökade möjligheter till långsiktiga och företagsmässiga beslut. Trafikutskottet anser också att en ny företagsform kommer att minska byråkratin och de institutionella hinder som finns inom affärsverken.

För personalen skulle byte av företagsform innebära en positiv förändring. Den nya verksamheten ökar konkurrensförmågan och därmed personalens trygghet. Aktiebolagsformen ger större följsamhet med den privata sektorn, vilket på sikt kan förbättra löneläge och anställningsvillkor.

I samband med att affärsverken ombildas till aktiebolag bör ett särskilt avtal upprättas. Detta avtal bör reglera de samhällskrav som bör ställas på verksamheten. Sådana samhällskrav rör bl.a. de investeringar verken gör av försvarsskäl liksom av regionalpolitiska hänsyn.

Trafikutskottet anser att vad som anförts, med anledning av motionerna T214 (m), yrkande 1, T232 (m), yrkande 5 i denna del, T812 (m), yrkande 1 och K115 (m) yrkande 9 i denna del, bör av riksdagen ges regeringen till känna.

2. Affärsverken och deras dotterbolag

Görel Bohlin, Anders Andersson och Jan Sandberg (alla m) anser att den del av yttrandet – under rubriken Affärsverken och deras dotterbolag – som börjar med "Trafikutskottet delar" och slutar med "av konstitutionsutskottet" bort ha följande lydelse:

Enligt trafikutskottets mening är det förenat med problem att staten både anger ramarna för viss affärsverksamhet och själv bedriver denna. Mycket talar därför för att affärsverksamheten skall vara så liten som möjligt. Oavsett företagsform bör ett antal av affärsverkens företagsgrenar avskiljas och få nya ägare.

Företag som i detta sammanhang är aktuella är sådana vilkas verksamheter har föga gemensamt med den verksamhet som verket ursprungligen startades för eller där en ny ägarbild skulle ge ökade möjligheter till utveckling och konkurrens på lika villkor.

Av det anförda följer att trafikutskottet anser att de nu behandlade motionsyrkandena om en utförsäljning av vissa av affärsverkens dotterbolag bör bifallas. Det gäller motionerna T214 (m), yrkande 3, T232 (m), yrkande 5 i denna del och T812 (m) yrkande 4.

3. Affärsverkens myndighetsutövning och konkurrensutsatta verksamhet

Olle Grahn (fp), Gösta Andersson (c), Hugo Bergdahl (fp), Görel Bohlin (m), Anna Wohlin-Andersson (c), Anders Andersson (m) och Jan Sandberg (m) anser att den del av yttrandet – under rubriken Affärsverkens myndighetsutövning och konkurrensutsatta verksamhet – som börjar med "Trafikutskottet anser" och slutar med "bör avstyrkas" bort ha följande lydelse:

Trafikutskottet delar den uppfattning som framförs i motionerna att det är nödvändigt att göra en åtskillnad mellan affärsverkens myndighetsutövning och verkens konkurrensutsatta verksamhet. En sammanblandning av dessa uppgifter skapar problem. Det blir svårt att avgöra om medel förs över från den av monopol skyddade verksamheten till den konkurrensutsatta.

Enligt trafikutskottets mening talar mycket för att affärsverkens konkurrensutsatta verksamhet bör bedrivas i bolagsform. Därigenom kan likvärdiga villkor skapas med den verksamhet som konkurrenterna bedriver. Denna fråga bör övervägas i samband med det trafikpolitiska översynsarbete som bedrivs inom kommunikationsdepartementet. I samband därmed bör också övervägas att sammanföra de olika affärsverkens myndighetsutövning till en myndighet.

Trafikutskottet anser att regeringen i den trafikpolitiska proposition som kommer att föreläggas riksdagen år 1988 bör redovisa förslag till en uppdelning av affärsverkens myndighetsutövning och konkurrensutsatta verksamhet med de utgångspunkter som angivits ovan. Detta bör av riksdagen ges regeringen till känna.

Beträffande motionsyrkandena om att en utredning bör tillsättas som bl.a. skall presentera förslag till en överföring av den konkurrensutsatta delen av televerkets verksamhetsområde till ett eller flera bolag vill utskottet hänvisa till reservation nr 3 i betänkandet TU 1986/87:17. I denna reservation begärs att regeringen tillsätter en förutsättningslös parlamentarisk utredning med uppgift att bl.a. se över monopol- och konkurrensfrågorna inom televerket. Syftet med motionsyrkandena i fråga är således redan tillgodosett.

Av det anförda följer att trafikutskottet för sin del anser att riksdagen bör ge regeringen till känna vad trafikutskottet, med anledning av motionerna T214 (m), yrkande 2, T232 (m), yrkande 5 i denna del, T812 (m), yrkande 2, T814 (fp), yrkande 1 och K115 (m), yrkande 9 i denna del, anført om affärsverkens myndighetsutövning och affärsverksamhet. Motionerna T814 (fp), yrkande 4 och T233 (fp), yrkande 13 bör lämnas utan åtgärd från riksdagens sida.

4. Bolagisering av affärsverkens verksamhet

Viola Claesson (vpk) anser att den del av yttrandet – under rubriken Bolagisering av affärsverkens verksamhet – som börjar med ”Trafikutskottet är” och slutar med ”i fråga” bort ha följande lydelse:

Såsom framhålls i motion K112 (vpk) är de statliga affärsdrivande verken en väsentlig del av landets ”public-service”-funktioner, vilket måste återspeglas såväl i deras mål som i deras organisation och funktion.

Affärsverken måste självfallet skötas på ett effektivt sätt. Trafikutskottet anser emellertid att det leder fel att låta vecken följa de grova och konventionella normer som råder i kommersiell verksamhet. Resultatet blir en urholkning av viktiga samhällsfunktioner och ett hinder för uppnående av väsentliga reformpolitiska mål.

Utskottet anser mot denna bakgrund att en ytterligare bolagisering av affärsverkens aktiviteter inte bör komma i fråga.

Av det anförda följer att trafikutskottet för sin del tillstyrker motion K112 (vpk) i denna del.

